

Смірнова Олега Ювеналійовича,

СКАРГА/ПОВІДОМЛЕННЯ
про наявність фактів академічного плагіату
в докторській дисертації І. В. Гевка

Керуючись пп. 2–4 «Порядку розгляду скарг/повідомлень щодо фактів академічного плагіату, фабрикації, фальсифікації», затвердженим на засіданні Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти 24 жовтня 2023 р. (протокол № 16 (45)), повідомляю про факти академічного плагіату в докторській дисертації І. В. Гевка:

Гевко Ігор Васильович. Система розвитку основ професіоналізму майбутніх учителів технологій у процесі фахової підготовки. — Дис. ... докт. пед. наук (спеціальність 13.00.04 – теорія і методика професійної освіти). — Тернопіль, 2017.

Цю дисертацію Гевко І. В. захистив 29 грудня 2017 року у спеціалізованій вченій раді Д 79.053.02 у Чернігівському національному педагогічному університеті імені Т. Г. Шевченка.

Дисертація і автореферат І. В. Гевка розміщені на сайті Національного репозитарію академічних текстів за адресою <https://nrat.ukrintei.ua/searchdoc/0518U000305>.

У теперішній час І. В. Гевко є проректором з навчально-методичної роботи Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка, член науково-методичної комісії з загальної, професійної освіти та спорту науково-методичної ради Міністерства освіти і науки України, член галузевої експертної ради з галузі знань 01 Освіта і педагогіка спеціальності 015 Професійна освіта (за спеціалізаціями) НАЗЯВО (<https://tnpu.edu.ua/about/upravlinnia/prorektor-z-navchalno-metodychno-roboty-.php>).

У «Рекомендаціях щодо запобігання академічному плагіату та його виявлення в наукових роботах (авторефератах, дисертаціях, монографіях, наукових доповідях, статтях тощо)» (Лист МОНУ №1/11-8681 від 15.08.2018) зазначається наступне:

- п. 1.2. Академічний плагіат – оприлюднення (частково або повністю) наукових (творчих) результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження (творчості) та/або відтворення опублікованих текстів (оприлюднених творів мистецтва) інших авторів без зазначення авторства (ч. 4 ст. 42 Закону України «Про освіту»);
- п. 2. Академічним плагіатом є:
 - 2.1 Відтворення в тексті наукової роботи без змін, з незначними змінами, або в перекладі тексту іншого автора (інших авторів), обсягом від речення і більше, без посилання на автора (авторів) відтвореного тексту.
 - 2.2. Відтворення в тексті наукової роботи, повністю або частково, тексту іншого автора (інших авторів) через його перефразування чи довільний переказ без посилання на автора (авторів) відтвореного тексту.

У докторській дисертації І. В. Гевка **виявлені факти порушення** академічної доброчесності, які підпадають під визначення академічного плагіату (пп. 1.2, 2.1 і 2.2 зазначених «Рекомендацій»).

На сайті «Помилки та фальсифікації в наукових дослідженнях» у публікації «Докторська дисертація з педагогіки Ігоря Гевка передрана у росіян» від 29.10.2023 р. були оприлюднені факти академічного плагіату в дисертації І. В. Гевка (http://false-science.ucoz.ua/news/plagiatne_kerivnictvo_ternopilskogo_pedagogichnogo_universitetu/2023-10-29-143).

За даними автореферату (с. 35–40), І. В. Гевко має 47 публікацій за темою дисертації, які були опубліковані з 2009 по 2017 рр.

Виявлено, що дисертація І. В. Гевка містить текстові збіги (плагіат) з такими джерелами:

- 1) **Пуховська Л. П. Сучасні підходи до професіоналізму вчителя в різних освітніх системах: порівняльний аналіз** // Міжнародне співробітництво та університетська освіта: Матеріали міжнародної наукової конференції. – Миколаїв: МФ НаУКМА, 2000, с. 7–14. (<https://lib.chmnu.edu.ua/pdf/zbirnuku/7/3.pdf>, бібліографічний опис публікації розміщений тут під №3: <https://www.e-catalog.mk.ua/irbis.php?Z21ID=&I21DBN=NPB&P21DBN=NPB&S21STN=1&S21REF=5&S21FMT=fullwebr&C21COM=S&S21CNR=10&S21P01=0&S21P02=1&S21P03=A=&S21STR=Пуховська%2C%20Л%2E>).
- 2) **Курлянд З. Н., Хмелюк Р. І., Семенова А. В. та ін. Педагогіка вищої школи.** Навч. посіб. 2-ге вид., перероб. і доп. – Київ: Знання, 2005. (<https://libgen.is/book/index.php?md5=E2514D4949E5EB1F12DA206C970D4325>, оцифрований файл у форматі pdf розміщений за адресою http://false-science.ucoz.ua/Gevko/Kurliand_Pedagogika_vyschoyi_shkoly.pdf; також ця книжка викладена на сайтах <https://westudents.com.ua/knigi/350-pedagogka-vischo-shkoli-kurlyand-zn.html> та <https://subj.ukr-lit.com/pedagogika-vishhoi-shkoli-kurlyand-z-n/> та інших).
- 3) **Абдаліна Л. В. Психолого-акмеологическая модель развития профессионализма педагога.** – Автореферат дисс. ... докт. психол. наук. – Тамбов, 2008. (<https://www.dissercat.com/content/psikhologo-akmeologicheskaya-model-razvitiya-professionalizma-pedagoga-0/read/pdf>).

Стаття Пуховської відсутня в «Списку використаних джерел» до дисертації.

Посібник Курлянд та ін. «Педагогіка вищої школи» є в «Списку використаних джерел» до дисертації під №221 (3-ге вид., 2007), але згадується лише один раз на с. 24; ніде фрагменти з нього в дисертації не цитуються.

Автореферат дисертації Абдаліної відсутній у «Списку використаних джерел» до дисертації; є лише її монографія під №1, на яку є єдине покликання на с. 47.

Установлено, що параграф 4.1 дисертації І. Гевка є повністю переписаним із книги Курлянд та ін. «Педагогіка вищої школи» (2005), причому з метою підігнати чужий текст під назву своєї дисертації («Система розвитку основ професіоналізму майбутніх учителів технологій у процесі фахової підготовки») Гевко вставляв у переписаних фрагментах перед словом «учитель» слово «технологій»:

<p>Гевко Ігор Васильович. Система розвитку основ професіоналізму майбутніх учителів технологій у процесі фахової підготовки. Дис. ... докт. пед. наук. – Тернопіль, 2017. (https://nrat.ukrintei.ua/searchdoc/0518U000305)</p>	<p>Курлянд З. Н., Хмелюк Р. І., Семенова А. В. та ін. Педагогіка вищої школи. Навч. посіб. 2-ге вид., перероб. і доп. – Київ: Знання, 2005. (http://false-science.ucoz.ua/Gevko/Kurliand_Pedagogika_vyschoyi_shkoly.pdf)</p>
<p>С. 259.</p>	<p>С. 206–207.</p>
<p>Одним із напрямів удосконалення професійної підготовки вчителя технологій, як відомо, є підвищення його творчого потенціалу, серед умов якого першорядну роль відіграють інтелектуалізація та індивідуалізація підготовки вчителя. Провідним засобом досягнення поставлених завдань є проблемне навчання, що трактується як технологія</p>	<p>Одним із напрямів удосконалення професійної підготовки вчителя, як відомо, є підвищення його творчого потенціалу, серед умов якого першорядну роль відіграють інтелектуалізація та індивідуалізація підготовки вчителя. Провідним засобом досягнення поставлених завдань є проблемне навчання, що трактується як технологія розвивального навчання</p>
<p>С. 262–263.</p>	<p>С. 213.</p>
<p>Відповідно до запропонованих підходів до сучасної підготовки майбутніх учителів технологій можна запропонувати сукупність концептуальних положень, які можна покласти як в основу моделі</p>	<p>Відповідно до запропонованих підходів до сучасної підготовки майбутніх учителів можна запропонувати сукупність концептуальних положень, які можна покласти як в основу моделі підготовки, так і</p>
<p>С. 263.</p>	<p>С. 213–214.</p>
<p>Перше концептуальне положення Нова парадигма фахової підготовки майбутніх учителів технологій створюється на основі врахування ієрархії державних, професійних та оперативних цілей, сутність яких полягає в оновленні як вищої професійно-педагогічної освіти, так і цілісно-</p>	<p>3.5. Концепція оновлення підготовки майбутніх учителів на основі застосування інноваційних технологій Перше концептуальне положення Нова парадигма професійно-педагогічної підготовки майбутніх учителів створюється на основі врахування ієрархії державних, професійних та оперативних цілей, сутність яких полягає в оновленні як вищої професійно-педагогічної освіти, так і</p>

Неодноразово Гевко вставляв до чужих текстів покликання на власні публікації, які вишли пізніше ніж праці, з яких він переписував фрагменти цілими абзацами, що дозволяє констатувати наявність **фальсифікації джерел**.

Також встановлено, що «**Загальні висновки**» до дисертації Гевка №№ 1, 2, 3, 5, 6 і 7 (с. 385–390), тобто 6 висновків із 7, переписані ним із російської дисертації Л. Абдаліної, яка була захищена нею аж у 2008 році, – за 9 років до захисту Гевком свого «твору».

Наявні збіги текстів без зазначення покликань **порушують вимоги**, встановлені статтею 42 Закону України «Про освіту» щодо академічної доброчесності, а також порушують дійсні на момент захисту (2017 рік) вимоги «Порядку присудження наукових ступенів», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 24 липня 2013 р. № 567. (<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/567-2013-п#Text>):

«9. Дисертація на здобуття наукового ступеня є кваліфікаційною науковою працею, **виконаною особисто здобувачем** у вигляді спеціально підготовленого рукопису або опублікованої монографії. Підготовлена до захисту дисертація повинна містити висунуті здобувачем науково обґрунтовані теоретичні або експериментальні результати, наукові положення, а також характеризуватися єдністю змісту і **свідчити про особистий внесок здобувача в науку.**»

«14. ... У разі виявлення текстових запозичень, використання ідей, наукових результатів і матеріалів інших авторів без посилання на джерело дисертація знімається з розгляду незалежно від стадії проходження без права її повторного захисту.

Виявлення в дисертації, авторів якої вже видано диплом доктора чи кандидата наук, текстових запозичень без посилання на джерело, є підставою для прийняття рішення про позбавлення його наукового ступеня.»

На підставі викладеного звертаюся до НАЗЯВО з проханням:

1. Розглянути питання щодо академічного плагіату в дисертації Ігоря Васильовича Гевка на здобуття ступеня доктора наук, провівши аналіз наведених фактів текстових збігів, та прийняти рішення щодо виявлення/невиявлення у дисертації І. В. Гевка фактів порушення академічної доброчесності.
2. У випадку підтвердження фактів порушень І. В. Гевком академічної доброчесності звернутися до Міністерства освіти і науки України з вимогою щодо необхідності позбавлення цієї особи наукового ступеня доктора наук.
3. Вивести І. В. Гевка із складу науково-методичної комісії з загальної, професійної освіти та спорту науково-методичної ради Міністерства освіти і науки України.
4. Вивести І. В. Гевка із складу галузевої експертної ради з галузі знань 01 Освіта і педагогіка спеціальності 015 Професійна освіта (за спеціалізаціями) НАЗЯВО.
5. Прошу вжити певних заходів (моральне засудження, повідомлення про професійну неспроможність, повідомлення на місце роботи тощо) щодо наукового консультанта дисертації І. В. Гевка – доктора педагогічних наук, професора Борисова Вячеслава Вікторовича та офіційних опонентів – доктора педагогічних наук, професора, члена-кореспондента НАПН України Доброскок Ірини Іванівни, доктора педагогічних наук, професора Торубари Олексія Миколайовича та доктора педагогічних наук, професора Лодатка Євгена Олександровича, а також членів спеціалізованої вченої ради Д 79.053.02 у Чернігівському національному педагогічному університеті імені Т. Г. Шевченка (станом на 29.12.2017) і вченого секретаря цієї ради, доктора педагогічних наук, професора Гаркуши Сергія Васильовича.

Додатки:

1. Порівняльна таблиця із наведенням фрагментів дисертації Гевка І. В. та відповідних фрагментів опублікованих текстів інших авторів без зазначення авторства в форматах pdf та docx.
2. Електронна копія дисертації Гевка І. В., поданої на здобуття наукового ступеня доктора педагогічних наук, у форматі pdf.
3. Електронні копії джерел неправомірного використання в форматі pdf:
 - 1) стаття: Пуховська Л. П. «Сучасні підходи до професіоналізму вчителя в різних освітніх системах: порівняльний аналіз»;
 - 2) книга: Курлянд З. Н. та ін. «Педагогіка вищої школи»;
 - 3) автореферат дисертації: Абдалина Л. В. «Психолого-акмеологическая модель развития профессионализма педагога».

29 жовтня 2023 р.

О. Ю. Смірнов